

Способи творення дієслів

Уважно опрацюйте таблицю та виконайте завдання.

Способи творення дієслів

Префіксальний	Суфіксальний	Префіксально-суфіксальний	Словоскладання
в- (<i>уві-</i>): <i>вписати, увібрати, влити;</i> від(і)- : <i>відрахувати;</i> до-(ді)- : <i>дочистити;</i> над-(і)- : <i>надписувати, надірвати;</i> о- (<i>об-, обі-</i>): <i>обшити, обіграти, обнести;</i> під-(і)- : <i>під'їхати, підіграти, підібрати;</i> по-, попо- : <i>подержати, попоходити;</i> при- : <i>пришити;</i> роз- (<i>розі-</i>): <i>розгромити, розіграти</i>	-а-, (-я-) : від іменників, прикметників, вигуків: <i>моргати, хлопати, вечеряти, міцнішати;</i> -ува (-юва-) : від іменників: <i>підмалювати, записувати, днювати, учителювати;</i> -і- : від іменників, прикметників, числівників: <i>жаліти, біліти, двоїти;</i> -ну- : від прикметників, вигуків: <i>стукнути, ойкнути;</i> -ка- : від займенників, вигуків, часток: <i>бекати, кукувати</i>	під-, з- + -ува- (-юва-) : <i>підвищувати, зменшувати;</i> ви-, по-, з-, не-, про- + -и-, -ува-, (-юва-) : <i>викорінювати, знешкоджувати, пофарбувати;</i> від-, до-, з-, не-, на- + -ся : <i>відчепитися, ненаїстися, допрацюватися</i>	а) іменна частина + дієслівна основа: <i>благоволити, верховодити;</i> б) складні іменники + -ува- (-юва-), -а- (-я-) : <i>вільнодумствувати, добродіяти</i>

Вправа 1.

Визначте способи творення дієслів та вказати твірне слово, від якої утворено дієслово. Виконайте вправу за зразком.

Похідне дієслово	Твірне слово	Спосіб творення
Покращувати	кращий	суфіксально-префіксальний
вписати		
міцнішати		
обідати		
притримувати		
двоїтися		
зимувати		
перебільшувати		
плодоносити		
засвоїти		

Вправа 2

Замінити словосполучення дієсловами:

змінювати за дієвідмінами-
 єдина боротьба-
 тихий мир-
 діяти на благо -

Вправа 3.

Поставте дієслова у потрібній формі.

1. Був тихий ясний вечір. Молода дівчина (сидіти) _____ біля вікна і замріяно (дивитися) _____ на зоряне небо.
2. Завтра вранці я обов'язково тобі (зателефонувати) _____ і все (розказати) _____.
3. Якби Степан (знати) _____, що Оксана лежить у лікарні, він неодмінно (прийти би) _____ її провідати.
4. Марійко, (читати) _____ голосніше й виразніше!
5. Іване Андрійовичу, (сказати) _____, будь ласка, чи ви завтра (поїхати) _____ до Львова.
6. Привіт, хлопці! Що це за фільм ви зараз (дивитися) _____?
7. До побачення, любі друзі! (Приходити) _____ до нас ще!
8. Я сьогодні неодмінно (дивитися) _____ цю телепередачу.

Завдання для кмітливих

До записаних коренів додати префікси та суфікси. Усно визначити спосіб творення відновлених слів.

				ч	и	т						
			т	о	п	л						
				п	и	с						
		г	о	д	ж							
	м	а	л	ь								
с	т	у	к			і						
г	у	р	к			і						
б	у	р	м			і						
г	р	и	м									
б	л	и	м									
с	м	и	к									

